

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МІЖРЕГІОНАЛЬНИЙ ЦЕНТР ПРОФЕСІЙНОЇ ПЕРЕПІДГОТОВКИ
ЗВІЛЬНЕНИХ У ЗАПАС ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ
М. КРИВОГО РОГУ ДНІПРОПЕТРОВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ОРГАНІЗАЦІЮ ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ
ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ
Міжрегіонального центру професійної перепідготовки звільнених у запас
військовослужбовців м. Кривого Рогу Дніпропетровської області
у групах підготовки фахових молодших бакалаврів за спеціальностями:
181 Харчові технології, 182 Технології легкої промисловості,
274 Автомобільний транспорт

Розглянуто, схвалено та затверджено
Педагогічною радою Міжрегіонального центру
професійної перепідготовки звільнених у запас
військовослужбовців
Протокол № 1 від 29 серпня 2023р.

Голова педагогічної ради, директор

Володимир БАЛАКІН
«29» серпня 2023р.

Введено в дію з 01.09.2023р.
наказом директора МЦППВ
від 01.09.2023р. №87

Кривий Ріг
2023

ЗМІСТ

№ п/п	Назва розділу	сторінка
1.	Загальні положення	3
2.	Види практичної підготовки та вимоги до програми практики	4
3.	Бази практики	6
4.	Організація практичної підготовки	8
5.	Підсумковий контроль	11
6.	Матеріальне та фінансове забезпечення практичної підготовки	12
7.	Проведення практик під час особливих умов.	14
8.	Додатки	15

ЗАТВЕРДЖЕНО

Педагогічною радою

Міжрегіонального центру професійної

перепідготовки звільнених у запас

військовослужбовців

«__» _____ 20__ р. Протокол № __

Голова Педагогічної ради, директор МЦППВ

_____ Володимир БАЛАКІН

Введено в дію з «__» _____ 20__ р.

наказом директора МЦППВ № _____

від «__» _____ 20__ р.

ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ОРГАНІЗАЦІЮ ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ
ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ
МІЖРЕГІОНАЛЬНОГО ЦЕНТРУ ПРОФЕСІЙНОЇ ПЕРЕПІДГОТОВКИ
ЗВІЛЬНЕНИХ У ЗАПАС ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ М. КРИВОГО РОГУ
ДНІПРОПЕТРОВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

I. Загальні положення

1.1. Практична підготовка - одна з форм організації освітнього процесу та обов'язкова складова освітньо-професійних програм фахової передвищої освіти, спрямована на завершення формування набутих компетентностей та отримання досвіду їх застосування, оволодіння сучасними формами організації праці, обладнанням, пристроями і технологіями відповідно до спеціальності, ознайомлення з умовами провадження професійної діяльності.

1.2. Це Положення визначає засади організації, проведення, оцінювання та забезпечення практичної підготовки здобувачів Міжрегіонального центру професійної перепідготовки звільнених у запас військовослужбовців м. Кривого Рогу Дніпропетровської області (далі - практична підготовка) і є обов'язковим для виконання.

1.3. Положення проведення практичної підготовки здобувачів освіти Міжрегіонального центру професійної перепідготовки звільнених у запас військовослужбовців м. Кривого Рогу Дніпропетровської області (далі Положення) розроблено у відповідності до Конституції України, Закону України «Про освіту», «Про фахову передвищу освіту», інших Законів та прийнятих відповідно до них нормативно-правових актів, Типового положення про організацію освітнього процесу в закладах фахової передвищої освіти та Положення про практичну підготовку здобувачів фахової передвищої освіти, установчих документів та Положення про організацію освітнього процесу в Міжрегіональному центрі професійної перепідготовки звільнених у запас військовослужбовців (далі МЦППВ)

1.4. В Положенні прописані взаємовідносини навчально-виробничого відділу з навчально-методичним відділом, викладачами, роботодавцями (стейкхолдерів) та здобувачами освіти МЦППВ.

1.5. Зміст та завдання практичної підготовки визначаються в програмах практик на підставі нормативного змісту підготовки здобувачів фахової передвищої освіти, сформульованого у термінах результатів навчання в стандартах фахової передвищої освіти, освітньо-професійної програми наступних спеціальностей:

181 «Харчові технології»

182 «Технології легкої промисловості»

274 «Автомобільний транспорт»

1.6. Здобувачі фахової передвищої освіти заочної та дистанційної форм здобуття освіти проходять усі види практики, що визначені освітньо-професійною програмою та робочим навчальним планом для денної форми здобуття освіти.

Здобувачі фахової передвищої освіти, які працюють відповідно до фаху, звільняються від проходження окремих практик із зарахуванням відповідних кредитів ЄКТС та проведенням контрольних заходів в порядку, визначеному положенням про організацію освітнього процесу в закладі фахової передвищої освіти.

1.7. Здобувачам фахової передвищої освіти, які раніше здобули професійну (професійно-технічну), фахову передвищу або вищу освіту, проходження практичної підготовки визнається (зараховуються) на підставі порівняння результатів навчання або їм надається можливість проходження практик, що передбачають набуття інших компетентностей, у тому числі визначених стандартами фахової передвищої, вищої освіти або професійними стандартами (за їх наявності) або результатів навчання з внесенням відповідних змін до їх індивідуальних навчальних планів.

Результати навчання, здобуті шляхом неформальної та інформальної освіти, у тому числі у результаті трудової діяльності здобувача фахової передвищої освіти під час навчання або до його початку, або в разі проходження практики в умовах дистанційного навчання, визнаються в установленому закладом фахової передвищої освіти порядку як проходження відповідних практик.

1.9. Практична підготовка здобувачів фахової передвищої освіти з особливими освітніми потребами проводиться з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей.

1.10. Під час проходження практичної підготовки забороняється використовувати працю здобувачів фахової передвищої освіти для цілей, не передбачених програмою практичної підготовки.

II. Види практичної підготовки та вимоги до програми практики

2.1. Видами практичної підготовки в МЦППВ є:

- технологічна практика;
- переддипломна практика.

2.2. Перелік усіх видів практик для кожної освітньо-професійної програми, їх послідовність, форми, тривалість і строки проведення визначаються в навчальних планах.

Практики які проводяться відповідно до освітньо-кваліфікаційного рівня «фаховий молодший бакалавр»

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ 181 «Харчові технології»

Вид практики	курс навчання	семестр	термін
технологічна	1	2	9 кр. ЄКТС 270 год.
переддипломна	2	4	4,5 кр. ЄКТС 135 год.
технологічна	1	2	6 кр. ЄКТС 180 год.
переддипломна	2	4	6 кр. ЄКТС 180 год.

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ 182 «Технології легкої промисловості»

Вид практики	курс навчання	семестр	термін
технологічна	2	4	4,5 кр. ЄКТС 135 год.
переддипломна	2	4	6 кр. ЄКТС 180 год.
технологічна	1	2	6 кр. ЄКТС 180 год.
переддипломна	2	4	6 кр. ЄКТС 180 год.

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ 274 «Автомобільний транспорт»

Вид практики	курс навчання	семестр	термін
технологічна	1	2	13,5 кр. ЄКТС 405 год.

переддипломна	2	4	4,5 кр. ЄКТС 135 год.
технологічна	1	2	6 кр. ЄКТС 180 год.
переддипломна	2	4	6 кр. ЄКТС 180 год.

2.3. Технологічна, переддипломна практики проводяться для отримання досвіду застосування набутих компетентностей, використання обладнання, пристроїв і технологій відповідно до спеціальності, оволодіння сучасними формами організації праці та ознайомлення з умовами провадження професійної діяльності. Завданням переддипломної практики також є збирання фактичного матеріалу для виконання кваліфікаційної роботи (дипломного проєкту).

2.4. Зміст практик визначається програмами практик, які розробляються згідно з навчальним планом і затверджується відповідно до положення про організацію освітнього процесу в МЦППВ.

Програма практики містить:

- назву практики із зазначенням її виду, опису, мети, основних завдань та форми підсумкового контролю;
- етапи, завдання для самостійної роботи, індивідуальні завдання;
- вимоги до звітної документації та проведення підсумкового контролю;
- критерії оцінювання.

Інші вимоги до програми практики, її структури та змісту визначаються положенням про організацію освітнього процесу в закладі фахової передвищої освіти.

2.5. Зміст і послідовність практик відображаються в робочій програмі для кожної ОПП окремо, яка розробляється цикловою комісією згідно з навчальним планом відповідно до кваліфікаційної характеристики фахівця і затверджується директором МЦППВ, після її ухвалення на методичній раді.

В робочій програмі визначаються конкретні рекомендації щодо, рівня знань, умінь, навичок, яких здобувачі освіти мають досягти на кожному етапі практики, видів і форм контролю.

Зміст робочої програми повинен відповідати нормативно-правовим документам України щодо практики здобувачів освіти, освітньо- кваліфікаційній характеристиці фахівця та програмам всіх етапів практичного навчання (технологічна, переддипломна практики). На основі цієї робочої програми щорічно розробляються та перезатверджуються робочі програми відповідних видів практики. Робоча програма практики затверджується заступником директора з навчально-виробничої роботи після її ухвалення на засіданні

циклової комісії. Циклові комісії можуть розробляти, окрім наскрізних та робочих програм практики, інші методичні документи, які сприятимуть досягненню високої якості проведення практики здобувачів освіти.

III. Бази практики

3.1. Практики здобувачів освіти МЦППВ проводяться в закладі фахової передвищої освіти, на підприємствах, установах та організаціях усіх форм власності та сфер управління, включаючи державні органи та органи місцевого самоврядування, у фізичних осіб – підприємців та фізичних осіб, які ведуть незалежну професійну діяльність (далі – бази виробничої практики), які забезпечують виконання програми для фахових молодших бакалаврів

3.2. Вибір баз практики здійснює керівник закладу фахової передвищої освіти, виходячи з їх спроможності забезпечити досягнення мети та виконання основних завдань відповідних практик та освітньо-професійної програми в цілому, крім передбачених законодавством випадків.

3.3. При наявності регіональних замовлень на підготовку фахівців перелік баз практики можуть надавати МЦППВ органи, які формували замовлення на них.

3.4. У випадку, коли підготовка фахівців здійснюється за замовленням фізичних осіб, бази практики забезпечують ці особи з врахуванням всіх вимог наскрізної програми практики та даного Положення, що визначається умовами договору (контракту).

3.5. Для здобувачів фахової передвищої освіти, які є іноземцями, місце проведення практики передбачається (визначаються) у контракті на підготовку таких фахівців і може бути на території України або на території держав їх походження.

3.6. Здобувачі фахової передвищої освіти з дозволу відповідальних циклових комісій можуть самостійно підбирати для себе місце проходження практики і пропонувати його для використання.

3.7. Здобувачі фахової передвищої освіти можуть проходити практичну підготовку шляхом навчання на робочому місці в процесі трудової, незалежної професійної або підприємницької діяльності, військової служби, служби в правоохоронних органах тощо в порядку, визначеному положенням про організацію освітнього процесу в МЦППВ.

3.8. Вибір бази практики за межами території України здійснюється за згодою директора МЦППВ, крім випадків, коли це передбачено в договорі (контракті), що укладається між закладом та фізичною або юридичною особою, яка замовляє платну освітню послугу для себе або для іншої особи, беручи на себе фінансові зобов'язання щодо її оплати.

3.9. Забороняється бути базою практики підприємство, установа, організація, заклад з іноземними інвестиціями держави, визнаної в установленому

законодавством порядку державою-агресором або державою-окупантом, або підприємство, установа, організація, заклад, зареєстрований на території такої держави, або кінцевий бенефіціарний власник (контролер) якого є резидентом держави-агресора або держави-окупанта, або у разі, коли підприємство, установа, організація, заклад, їх філії має (мають) постійне місцезнаходження на території держави-агресора, держави-окупанта або держави, що не визнає тимчасово окуповані території такими, що належать Україні.

3.10. Не можуть залучатись до проведення практичної підготовки здобувачів фахової передвищої освіти громадяни держави, визнаної в установленому порядку державою-агресором або державою-окупантом, або держави, що не визнає тимчасово окуповані території такими, що належать Україні.

3.11. З дозволу навчально-виробничого відділу здобувачів освіти можуть самостійно підбирати для себе місце проходження практики і пропонувати його для використання.

3.12. Пошук баз практики проводять відповідальні за практику від циклових комісій.

3.13. Підприємства, організації, установи, де здобувачі освіти будуть проходити практики, повинні відповідати наступним вимогам:

- наявність структур, що відповідають спеціальностям, (спеціалізаціям), за якими здійснюється підготовка фахівців у МЦППВ;
- можливість кваліфікованого керівництва практикою здобувачів освіти;
- надання здобувачам освіти права користування бібліотекою, лабораторіями, технічною та іншою документацією, необхідною для виконання програми практики;
- можливість наступного працевлаштування випускників МЦППВ.

3.14. З базами практики МЦППВ повинен укласти договори (долаток 1) не пізніше 1 місяця до початку практичної підготовки здобувачів освіти. Тривалість дії договорів погоджується договірними сторонами (на період конкретного виду практики).

3.15. Для здобувачів освіти випускних курсів база переддипломної практики повинна бути узгоджена з темою дипломного проєкту (роботи). У зв'язку з цим здобувач освіти повинен написати заяву на ім'я голови відповідної циклової комісії, керівнику дипломного проєкту, в якій надати повну інформацію про обрану базу практики та тему дипломного проєкту (роботи).

3.16. За особливих обставин місцем проведення практики можуть бути кабінети практичного навчання, спеціалізовані лабораторії, майстерні

виробничого навчання МЦППВ, за умови забезпечення ними виконання у повному обсязі робочих навчальних планів і програм.

IV. Організація практичної підготовки

4.1. Організацію та проведення практичної підготовки здобувачів фахової передвищої освіти забезпечує директор МЦППВ. Організація практичної підготовки за межами України та відповідальність сторін визначається умовами договору або, у разі його відсутності, - забезпечується підприємством, установою, організацією (базою виробничої практики).

4.2. Наказ на практику узгоджується відповідальними за практичну підготовку здобувачів освіти від циклових комісій та повинен бути підписаний директором не пізніше, як за місяць до початку практики здобувачів освіти (додаток 2).

У наказі про проведення практики здобувачів освіти визначається:

- місце та терміни проведення практики;
- склад груп здобувачів освіти;
- відповідальний керівник за організацію практики та оформлення підсумкового звіту за її результатами;
- посадова особа, на яку покладено загальну організацію практики та контроль за її проведенням.

4.3. Загальну організацію практичної підготовки та контроль за її проведенням у закладі фахової передвищої освіти здійснюють заступники директора з навчально-виробничої та навчально-методичної роботи, до посадових інструкцій яких належить виконання такої роботи.

4.4. Навчально-методичний супровід, керівництво і контроль за виконанням програми практики забезпечує відповідальна за організацію практики від циклової комісії за напрямком, що визначається наказом директора МЦППВ. До керівництва практикою здобувачів освіти залучаються досвідчені викладачі спеціальних дисциплін профілюючих циклових комісій.

4.5. Відповідальна особа за організацію практики укладає договори з базами практик (підприємствами, організаціями, установами, які визначені як базові);

- укладає договори з підприємствами, організаціями, установами за вибором здобувачів освіти;

- визначає вид і строки проведення практики, кількість здобувачів освіти практикантів, обов'язки МЦППВ і підприємства щодо організації і проведення практики;

- готує проекти наказів і рішень з питань практики;

- уточнює з підприємствами умови проведення практики;

- надає цикловим комісіям інформацію щодо наявності місць практики згідно з укладеними договорами;

- здійснює контроль за проведенням практики, аналізує та узагальнює її результати;
- за результатами практики готує підсумкову довідку про її проведення.
- доповідає про підсумки проведення практики на засіданні Педагогічної ради навчального закладу.

4.6. Керівники баз практики зобов'язані забезпечити створення належних умов для проходження практики, дотримання правил і норм охорони праці, безпеки життєдіяльності і виробничої санітарії відповідно до законодавства.

4.7. Перед початком кожної практики керівник закладу фахової передвищої освіти наказом про її проведення затверджує список здобувачів фахової передвищої освіти, які направляються для проходження практики із зазначенням баз та строків практики.

4.8. Під час проведення навчальної практики академічна група може бути поділена на підгрупи з урахуванням Норм часу для планування та обліку навчальної роботи педагогічних і науково-педагогічних працівників закладів фахової передвищої освіти, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України 18 червня 2021 року № 686, зареєстрованих в Міністерстві юстиції України 19 серпня 2021 року за № 1092/36714 (далі - Норм часу).

4.9. Тривалість аудиторної роботи здобувача фахової передвищої освіти під час проведення навчальної практики не повинна перевищувати 24 академічних годин на тиждень (36 академічних годин на тиждень для практики у виробничих майстернях).

Тривалість робочого часу здобувача фахової передвищої освіти під час проведення виробничої практики не повинна перевищувати тривалості робочого дня з урахуванням віку здобувача фахової передвищої освіти відповідно до законодавства.

Під час проходження практики здобувачі фахової передвищої освіти та керівники практики від закладу освіти повністю підпорядковуються внутрішньому трудовому розпорядку бази практики.

4.10. За навчально-методичне забезпечення і виконання програми практики відповідають голови відповідних циклових комісій.

Основним організаційно-методичним документом, що регламентує діяльність здобувачів освіти і керівників практики, є програма практики.

Програми практики повинні відповідати вимогам галузевих стандартів вищої освіти, урахувати специфіку спеціальності та відображати останні досягнення науки і виробництва. Повинні переглядатися та доопрацьовуватися не пізніше, ніж один раз на п'ять років.

Розробка програм практики для нових спеціальностей (спеціалізацій) здійснюються не пізніше, ніж за семестр до її початку.

На кожен навчальний рік складаються робочі програми, розглядаються у профільюючих циклових комісіях та затверджуються заступником директора з навчально-виробничої роботи.

Програми практики повинні містити наступні основні розділи:

- цілі і завдання практики;
- організація проведення практики;

- зміст практики;
- індивідуальні завдання;
- вимоги до звіту про практику;
- підведення підсумків практики.

Крім того, розділи програми практики можуть включати методичні вказівки (рекомендації) щодо проходження практики, перелік літератури та необхідної документації, екскурсії під час проведення практики та інші заходи, що сприяють закріпленню знань, отриманих під час навчання.

Індивідуальне завдання розробляється керівником практики від методичної (циклової) комісії і видається кожному здобувачу освіти. Зміст індивідуального завдання повинен враховувати конкретні умови та можливості підприємства, організації, установи, відповідати як потребам виробництва, так і цілям і завданням навчального процесу. Крім того, індивідуальне завдання повинно враховувати здатності і теоретичну підготовку здобувачів освіти.

4.11. Технологічна практика здобувачів освіти проводиться на базі підприємств (організацій, установ) та їх структурних підрозділів на підставі відповідної угоди між МЦППВ та підприємством (організацією, установою).

Безпосереднє навчально-методичне керівництво і виконання програми практики забезпечують - керівники практики (викладачі спеціальних дисциплін), які повинні організувати і контролювати виконання програм практик.

Оплата за керівництво технологічною практикою здійснюється згідно тарифікації.

Для забезпечення контролю за проведенням практики та виконанням її програми, адміністрацією підприємства (організації, установи) видається загальний наказ про проходження практики здобувачами освіти із затвердженням керівника практики від підприємства із числа найбільш кваліфікованих фахівців.

4.12 Переддипломна практика здобувачів освіти проводиться на базі передових підприємств (організацій, установ) перед виконанням дипломного проекту на підставі відповідної угоди між МЦППВ та підприємством (організацією, установою).

Безпосереднє навчально-методичне керівництво і виконання програми практики забезпечують: керівники практики (викладачі спеціальних дисциплін), які повинні організувати і контролювати виконання програм практики.

Оплата за керівництво переддипломною практикою здійснюється згідно тарифікації.

4.13. Здобувачі освіти, які навчаються в МЦППВ без відриву на виробництві і працюють за профілем спеціальності (спеціалізації), на якій вони навчаються, можуть проходити переддипломну практику на підприємстві за основним місцем роботи. Якщо здобувачі освіти, які навчаються у МЦППВ без відриву від виробництва і працюють на підприємствах за профілем, якій не відповідає спеціальності (спеціалізації), на якій вони навчаються, то переддипломна практика організується у порядку, визначеному цим Положенням, тривалістю до одного місяця.

4.13. На початку практики здобувачі освіти повинні отримати інструктаж з охорони праці. Якщо практика відбувається в закладі освіти то інструктаж проводить інженер з охорони праці МЦППВ. Якщо практика відбувається на виробництві інструктаж проводить відповідальна особа на яку покладено обов'язки директором підприємства.

Крім інструктажу з охорони праці треба ознайомитися з правилами внутрішнього трудового розпорядку підприємства, порядком отримання документації та матеріалів.

V. Підсумковий контроль

5.1. Підведення підсумків практики здійснюється після завершення практики. Кожним здобувачем освіти представляється на рецензування керівнику практики від МЦППВ письмовий звіт з практики разом з іншими документами (щоденник, характеристика, індивідуальне завдання) (додаток 3,4).

Обов'язковою формою звітності здобувача фахової передвищої освіти за результатами технологічної або переддипломної практики є звіт з практики. Структура та вимоги до звіту з практики, а також інші форми звітності визначаються цим « Положенням».

Звіт здобувача освіти має містити відомості про виконання усіх розділів програми практики та індивідуального завдання, висновки і пропозиції, список використаних джерел тощо.

Звіт має містити відомості про виконання здобувачем освіти всіх розділів програми практики та індивідуального завдання, висновки і пропозиції, список використаної літератури.

Звіт з практики захищається здобувачем освіти (з диференційованою оцінкою) в комісії, призначеній завідувачем кафедри. До складу комісії входять керівники практики, за згодою, представники баз практики, викладачі, які викладали практикантам спеціальні дисципліни.

Звіт здобувача освіти захищається у комісії. До складу комісії входять: заступники директора з навчально-виробничої та навчально-методичної роботи, відповідальні особи за проведення практик, голови методичних (циклових) комісій, керівники практики. Також до складу комісії можна залучати керівників практики від підприємств (організацій, установ) за згодою.

Комісія приймає залік у здобувачів освіти в навчальному закладі не пізніше трьох робочих днів після закінчення практики.

5.2. Здобувачу освіти, який не виконав програму практики без поважних причин або отримав незадовільну оцінку підсумковому заліку, надається

можливість здобувачу освіти проходження практики повторно (у вільний час від навчання) при виконанні умов, визначених навчальним закладом та погоджених з базовим підприємством (організацією, установою). Здобувач освіти, який не виконав програму переддипломної практики без поважних причин чи за результатами переддипломної практики отримав негативну оцінку, відраховується із закладу фахової передвищої освіти за невиконання навчального плану.

5.3. Оцінювання результатів практик здійснюється відповідно до Положення про організацію освітнього процесу в закладі фахової передвищої освіти та вимог програми практичної підготовки. Для здобувачів, які здобувають фахову передвищу освіту за регіональним замовленням, оцінки результатів практик враховуються до загального рейтингу успішності для призначення академічної стипендії за результатами наступного семестрового контролю.

5.4. За результатами виробничої або переддипломної практики, практичної підготовки в цілому здобувачу фахової передвищої освіти може бути присвоєна повна або часткова професійна кваліфікація відповідно до законодавства.

5.5. Результат заліку за практику вноситься в заліково-екзаменаційну відомість і враховується стипендіальною комісією при визначенні розміру стипендії разом з його оцінками за результатами підсумкового контролю.

5.6. Підсумки кожної практики обговорюються на засіданні циклової комісії, а загальні підсумки практик підводяться на педагогічних радах МЦППВ не менше одного разу протягом навчального року. За підсумками виробничої (технологічної та ін.) практики проводиться конференція з обміну досвідом за участю керівництва МЦППВ здобувачів освіти та представників виробництва.

5.7. Якщо здобувачі освіти навчаються без відриву від виробництва та працюють за фахом то вони можуть проходити практику на підприємстві за місцем роботи при виконанні умов, визначених МЦППВ та погоджених з базовим підприємством (організацією, установою).

5.8. Відповідальність за проведення практики покладається на голів профільних циклових комісій та керівників практики.

VI. Матеріальне та фінансове забезпечення практичної підготовки

6.1. Витрати, пов'язані з проходженням здобувачами освіти, включаються до кошторису (фінансового плану) МЦППВ.

6.2. Джерела фінансування практичної підготовки здобувачів фахової передвищої освіти визначаються джерелами фінансування підготовки фахових молодших бакалаврів: кошти державного або місцевих бюджетів, кошти юридичних та фізичних осіб, інші джерела, які не заборонені законодавством.

Фінансування практичної підготовки здобувачів фахової передвищої освіти та вищої освіти здійснюється:

- для здобувачів освіти, які проходять практику за межами України - за кошти юридичних, фізичних осіб та інших джерел, не заборонених законодавством;
- для здобувачів освіти за спеціальностями, що входять до переліку спеціальностей, яким надається особлива підтримка, та які навчаються за державним (регіональним) замовленням, сформованим з урахуванням потреб юридичних осіб публічного та приватного права в працівниках – за кошти таких осіб, їх підрозділів, або підпорядкованих ним організацій;
- для здобувачів освіти, які навчаються за кошти фізичних або юридичних осіб і проходять практику в межах України – в межах отриманої оплати за навчання, якщо інше не передбачено договором (контрактом) між закладом освіти та фізичною або юридичною особою, яка замовляє платну освітню послугу.

6.3. Основними статтями калькуляції витрат на практику можуть бути оплата праці керівника від бази практики, разові витрати на організацію і підведення підсумків практики, витрати на матеріальне забезпечення практики, придбання матеріалів і канцелярське приладдя, експлуатація обладнання, консультації, екскурсії та інші одноразові загальні заходи, які можуть проводитися спеціалістами баз практики, та інше.

6.4. Оплата праці керівників практики МЦППВ здійснюється згідно тарифікації.

6.5. Форми оплати праці керівників від бази практики визначаються договором про проведення практичної підготовки здобувачів освіти. У разі відсутності договору – керівником бази практики.

6.6. Робочий час керівника практики від МЦППВ та інших педагогічних працівників Центру враховується в запланованому їм педагогічному навантаженні на навчальний рік відповідно до тарифікації.

6.7. Під час проходження практики, у тому числі за дуальною формою навчання, та у період роботи на робочих місцях і посадах з виплатою заробітної плати за здобувачами зберігається право на одержання стипендії.

6.8. Терміни і витрати часу на керівництво практикою, кількість здобувачів освіти у групах і підгрупах, а також інші організаційні питання практики, не визначені цим Положенням, Нормами часу та іншими актами законодавства, встановлюються самостійно закладами фахової передвищої освіти відповідно до навчальних планів та визначених обсягів фінансування.

Наказ № 472 від 24 травня 2022 р, «Про внесення змін до Норм часу для планування і обліку навчальної роботи педагогічних і науково-педагогічних працівників закладів фахової передвищої освіти»

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0714-22#Text>

Наказ № 686 від 18.06.2021 Зареєстровано в Міністерстві юстиції України 19 серпня 2021 р. за N 1092/36714 «Про затвердження норм часу для планування і обліку навчальної роботи та переліків видів навчальної, методичної, інноваційної, наукової, організаційної роботи та іншої педагогічної діяльності педагогічних і науково-педагогічних працівників закладів фахової передвищої

освіти» Із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства освіти і науки № 472 від 24.05.2022

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1092-21#Text>

6.10. У разі неможливості при проведенні практики дотримуватися вимог Норм часу щодо чисельності здобувачів у групах (підгрупах) практики, а також інші організаційні питання практики, не визначені цим Положенням, встановлюються самостійно закладами фахової передвищої освіти відповідно до навчальних планів.

7. Проведення практик під час особливих умов.

Під час особливих умов (воєнний стан), за рішенням закладу освіти, практики можуть проводитись у форматі змішаного навчання.

Згідно підписаним договорам, здобувачі освіти закріплюються за підприємствами – партнерами, індивідуальними підприємствами або відділами та спеціальними лабораторіями МЦППВ. В договорі обов'язково вказується про створення безпечних умов перебування здобувачів освіти на практиці під час воєнного стану.

Керівники практики від МЦППВ організують зв'язок з керівниками практики від підприємств за допомогою технологій дистанційного навчання, під час якого відбувається ознайомлення з підприємством, та оговорюється план проведення практики та наступні дати спільного спілкування в онлайн мережі.

Здобувачам освіти видаються індивідуальні завдання з усіх питань, відображених в плані практики.

Захист відбувається складом комісії в присутності відповідального від підприємства за допомогою технологій дистанційного навчання.

Заступник директора з НВР

Людмила ДАЦКО

ДОДАТКИ

Додаток 1

Договір № _____
на проведення технологічної (переддипломної) практики здобувачів освіти

м. Кривий Ріг

«__» _____ 20__ р.

Ми, що нижче підписалися, з однієї сторони

(назва навчального закладу)

(надалі – навчальний заклад), в особі директора

(посада, прізвище, ініціали)

діючого на підставі статуту

і, з другої сторони, _____

(назва підприємства, організації, установи)

(надалі – база практики), в особі _____

(посада, прізвище, ініціали)

діючого на підставі _____

(Статут підприємства, розпорядження доручення)

уклали між собою договір:

1. База практики зобов'язується:

1.1. Прийняти здобувачів освіти на технологічну практику згідно з календарним планом:

№ з/п	Номер і назва спеціальності	Курс	Вид практики	Кількість здобувачів освіти	Термін практики	
					початок	кінець
1.						

1.2. Призначити наказом кваліфікованих спеціалістів для безпосереднього керівництва практикою.

1.3. Створити необхідні умови для виконання здобувачами освіти програм практики, не допускати використання їх на посадах та роботах, що не відповідають програмі практики та майбутній спеціальності.

1.4. Забезпечити здобувачів освіти безпечними умовами праці на кожному робочому місці. Проводити обов'язкові інструктажі з питань охорони праці.

1.5. Надати здобувачам освіти і керівникам практики від навчального закладу можливість користуватися лабораторіями, кабінетами, майстернями, бібліотеками, технічною та іншою документацією, необхідною для виконання програми практики.

1.6. Забезпечити облік виходів на роботу здобувачами освіти. Про всі порушення трудової дисципліни, внутрішнього розпорядку та про інші порушення повідомляти навчальний заклад.

1.7. Забезпечити оплату їх праці за фактично виконаний обсяг робіт згідно з установленими системами оплати праці.

1.8. Після закінчення практики надати характеристику на кожного здобувача освіти, в якій відобразити оцінювання якості підготовленого ним звіту.

1.9. Додаткові зобов'язання підприємства:

В умовах воєнного стану підприємство несе відповідальність за створення безпечних умов перебування здобувачів освіти на території підприємства і зобов'язується інструктувати їх з питань:

1.9.1.Щодо порядку дій при оголошенні повітряної тривоги;

1.9.2.Про розташування найближчих бомбосховищ _____

1.9.3.Про сувору відповідальність за виконання розпоряджень керівників практики, керівника виробничого підрозділу, де відбувається практика під час оголошення тривоги;

1.9.4.Про суворе виконання правил протимінної безпеки і поводження з незнайомими предметами;

1.9.5.Про заборону залишати бомбосховище до завершення сигналу «Відбій повітряної тривоги».

2. Навчальний заклад зобов'язується:

2.1.Подати підприємству список здобувачів освіти, які направляються для практики. Списки подаються із зазначенням прізвищ керівників практики від навчального закладу не пізніше, ніж за місяць до початку практики.

2.2. Забезпечити додержання здобувачами освіти трудової дисципліни і правил внутрішнього трудового розпорядку.

2.3. Брати участь у розслідуванні комісією бази практики нещасних випадків, що сталися зі здобувачами освіти.

3. Відповідальність сторін за невиконання договору.

3.1. Сторони відповідають за невиконання покладених на них обов'язків щодо організації і проведення практики згідно з законодавством про працю в Україні.

3.2. Всі суперечки, що виникають між сторонами за договором, вирішуються в установленому порядку.

3.3. Договір набуває сили після його підписання сторонами і діє до кінця практики згідно з календарним планом.

3.4. Договір складений у двох примірниках – по одному базі практики і навчальному закладу.

3.5. Юридичні адреси сторін і розрахункові рахунки:

4. Міжрегіональний Центр підтверджує, що здобувачі освіти надали згоду і дозвіл на переведення та обробку їх персональних даних.

Навчальний заклад:

База практики:

Підприємство _____

_____

_____

_____

_____

_____

« ____ » _____ 20__ р.

« ____ » _____ 20__ р.

М.П.

М.П.

Додаток 2

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ДЕПАРТАМЕНТ ОСВІТИ І НАУКИ ДНІПРОПЕТРОВСЬКОЇ ОБЛДЕРЖАДМІНІСТРАЦІЇ

МІЖРЕГІОНАЛЬНИЙ ЦЕНТР ПРОФЕСІЙНОЇ ПЕРЕПІДГОТОВКИ ЗВІЛЬНЕНИХ У
ЗАПАС ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ

М. КРИВОГО РОГУ ДНІПРОПЕТРОВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

НАКАЗ

01. 09.2023 р.

Кривий Ріг

№ 82

“Про направлення здобувачів освіти на виробничу практику”

З метою вдосконалення набутих знань, практичних навичок для досягнення встановленого рівня кваліфікації з відповідних спеціальностей, а також забезпечення соціальної, психологічної і професійної адаптації в трудових колективах, згідно наказу МОН від 30.05.06р. №419 “Про затвердження положення про організацію навчально-виробничого процесу у професійно-технічних навчальних закладах ” зі змінами згідно наказу МОН 10.07.2015 № 746, Зареєстровано в Міністерстві юстиції України від 29 липня 2015 р. за № 913/27358, Типового положення про організацію освітнього процесу в закладах фахової передвищої освіти та Положення про практичну підготовку здобувачів фахової передвищої освіти, установчих документів, Постанови Кабінету Міністрів України від 07.06.99р. № 992 “Про затвердження Порядку надання робочих місць для проходження учнями, слухачами професійно-технічних навчальних закладів виробничого навчання та виробничої практики “ та постанови від 27.08.2010 №770 “Про внесення зміни до Порядку надання робочих місць для проходження учнями, слухачами професійно-технічних навчальних закладів виробничого навчання та виробничої практики”, згідно робочих навчальних планів та програм, угод з підприємствами, а також відповідно до листа Міністерства освіти і науки України «Про підготовку до початку 2023/24 навчального року та особливості організації освітнього процесу в закладах професійної (професійно- технічної) освіти» та Положення про організацію освітнього процесу в Міжрегіональному центрі професійної перепідготовки звільнених у запас військовослужбовців,

НАКАЗУЮ:

1. Направити групи здобувачів фахової передвищої освіти на технологічну (переддипломну) практику згідно визначеного терміну у робочих навчальних планах на підприємства міста, які мають сучасну техніку, високий рівень організації праці, застосовують прогресивні технології, покласти керівництво практикою та контроль за дотриманням правил охорони праці на майстрів виробничого навчання:

№ п/п	№ групи	Спеціальність	Кількість здобувачів освіти	Керівник практики
		Автомобільний транспорт		
		Технології легкої промисловості		
		Харчові технології		

2. Керівникам практики провести інструктаж з питань охорони праці зі здобувачами освіти, підготувати плануючу документацію (робочі програми програми) згідно робочого навчального плану та освітніх програм, договори на проходження переддипломної та технологічної практик, накази по підприємствах, скласти акти щодо відповідності робочих місць нормам та вимогам безпеки праці.
3. Керівникам практики передбачити при укладанні угоди про проходження практики дотримання норм законодавства щодо збереження життя і здоров'я здобувачів освіти та дотримання вимог безпеки при виникненні надзвичайних ситуацій. У договір про виробничу практику ввести пункт щодо наявності укриття на підприємстві та вказати адресу, за якою воно знаходиться.
4. Для здобувачів освіти, які перебувають за кордоном, організувати виробничу практику за програмами академічної мобільності в межах, визначених статтями 52 і 53 Закону України «Про професійну (професійно-технічну) освіту» та відповідно до Порядку реалізації права на академічну мобільність, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 серпня 2015 р. № 579 в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 13 травня 2022 р. № 599.
5. Координацію роботи покласти на голів профільних циклових комісій.
6. Бухгалтерії Центру проводити оплату керівникам практики згідно тарифікації.
7. Контроль за виконання наказу покласти на заступника директора з НВР

Директор

Візи:

Заст. директора з НВР _____

Головний бухгалтер _____

Юрисконсульт _____

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МІЖРЕГІОНАЛЬНИЙ ЦЕНТР ПРОФЕСІЙНОЇ ПЕРЕПІДГОТОВКИ
ЗВІЛЬНЕНИХ У ЗАПАС ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ
М. КРИВОГО РОГУ ДНІПРОПЕТРОВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

ЗВІТНА ДОКУМЕНТАЦІЯ ДО ПРАКТИКИ

(ВИД ПРАКТИКИ)

ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЬЮ _____
(НОМЕР ТА НАЗВА СПЕЦІАЛЬНОСТІ)

НА _____
(БАЗА ПРАКТИКИ)

ЗДОБУВАЧА ОСВІТИ
_____
(П.І.Б.)

ГРУПА _____

ПЕРЕВІРЕНО КЕРІВНИКОМ ПРАКТИКИ ВІД МЦППВ
(_____)

(ПІДПИС) (П.І.Б.)

(_____)

(ПІДПИС) (П.І.Б.)

<p>ДО АРХІВУ</p> <p>Заступник директора з НВР</p> <p>(_____) (підпис) (П.І.Б.)</p> <p>« ____ » _____ 20</p>	<p>РІШЕННЯ КОМІСІЇ</p> <p>Результати практики зараховано з оцінкою _____</p> <p>Протокол засідання комісії № _____</p> <p>від « ____ » _____ 20 р.</p> <p>Голова комісії</p> <p>(_____) (ПІДПИС) (П.І.Б.)</p>
---	---

до Положення

ЗМІСТ

1. Організаційна документація

1.1. Тематичний план практики

1.2. Календарний графік проходження практики

1.3. Щоденник

2. Висновки та пропозиції здобувача освіти за результатами виконання програми практики

3. Відгук керівника практики